

หลักสูตรช่างเชื่อม จำนวน 50 ชั่วโมง ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบุรีรัมย์

ความเป็นมา

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำปีงบประมาณ 2562 ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ 6 ยุทธศาสตร์ ข้อ 4.5 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “กศน. เพื่อประชาชน” โดยการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้น (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ และการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Thailand 4.0) จากการลงพื้นที่สำรวจความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในตำบลสองห้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้น (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) หลักสูตรช่างพื้นฐาน พบว่าประชาชนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ความสนใจและมีความต้องการที่จะเรียนวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรช่างพื้นฐาน วิชา ช่างเชื่อม เนื่องจากในปัจจุบันงานโครงสร้างเหล็ก หรือโลหะเข้ามามีบทบาทสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นหลังคาบ้าน ราวบันได ประตูรั้ว โตะ แก้วอี้ หรือแม้กระทั่งอุตสาหกรรมประกอบยานยนต์ จะนำกระบวนการเชื่อมอย่างใดอย่างหนึ่งเข้าไปทำการประกอบชิ้นงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดสร้าง เพื่อให้ได้ชิ้นงานตามมาตรฐานอุตสาหกรรมกำหนดเสมอ นอกจากนี้การทำงานเชื่อมยังเป็งานที่ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญอย่างมาก อีกทั้งในการฝึกฝนฝีมือให้เกิดความชำนาญนั้นต้องใช้เวลาและความอดทนอย่างสูง ผู้ที่ผ่านการฝึกฝนจนชำนาญ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน สามารถประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
2. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
3. ส่งเสริมผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการฝึกอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานเชื่อมอย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยในการทำงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 50 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี 20 ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ 30 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรข้างเชื่อม

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพข้างเชื่อม	<p>1.1 อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ การเชื่อมเหล็กได้</p> <p>1.2 อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพข้างเชื่อม ได้แก่การวางแผนและการบริหารจัดการการหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้</p> <p>1.3 สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้</p>	<p>1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพข้างเชื่อม</p> <p>1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการข้างเชื่อม</p> <p>1.2.1 การวางแผนและการบริหารจัดการ</p> <p>1.2.2 แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน</p> <p>1.2.3 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์</p> <p>1.3 ทิศทางการประกอบอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ</p> <p>1.3.1 ความต้องการของตลาด</p> <p>1.3.2 ประสบการณ์และความชำนาญ</p> <p>1.3.3 ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ</p> <p>1.3.4 ศึกษาดูงานจาก</p>	<p>1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ</p> <p>สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพข้างเชื่อมที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2 วิเคราะห์อาชีพจากข้อมูลต่างๆ ในชุมชน</p> <p>1.3 วิเคราะห์และผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพข้างเชื่อมในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ฯลฯ โดยคำนึงถึงศักยภาพของตนเองและพื้นที่</p>	2	2

			แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	1.4 ผู้เรียนตัดสินใจเลือกอาชีพ		
2.	ทักษะการประกอบอาชีพช่างเชื่อม	<p>2.1 สามารถใช้เครื่องมือการเชื่อมได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย</p> <p>2.2 สามารถคัดเลือกเหล็กชนิดต่างๆ มาใช้ได้เหมาะสมกับอุปกรณ์ที่ต้องการ</p> <p>2.3 สามารถเขียนแบบแปลนชิ้นงานที่จะเชื่อมได้</p> <p>2.4 สามารถคำนวณวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการทำชิ้นงานที่จะเชื่อมได้</p> <p>2.5 สามารถติดตั้งอุปกรณ์การเชื่อม และอธิบายขั้นตอนการเชื่อมได้</p> <p>2.6 สามารถอธิบายและสาธิตการเชื่อมชิ้นงานต่างๆ ได้</p>	<p>2.1 ขั้นตอนเตรียมการประกอบอาชีพการเชื่อมเหล็ก</p> <p>2.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานเชื่อม</p> <p>2.1.2 เครื่องมือช่างและความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ</p> <p>2.1.3 ขั้นตอนการดูแลรักษาความปลอดภัย</p> <p>2.1.4 จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพการช่างเชื่อม</p> <p>2.2 การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการเชื่อม</p> <p>2.3 การเขียนรูปแบบแปลนการเชื่อม</p> <p>2.4 การคำนวณวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่าย</p> <p>2.5 การติดตั้งอุปกรณ์การเชื่อมและขั้นตอนการเชื่อม</p> <p>2.6 เทคนิคการเชื่อม</p> <p>2.6.1 การเชื่อมรอยต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รอยต่อชนกัน - รอยต่อเกย - รอยต่อขอบ - รอยต่อมุม - รอยต่อตัวที <p>2.6.2 ตำแหน่งทำเชื่อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมท่าราบ - การเชื่อมท่าขนานนอน - การเชื่อมท่าตั้ง - การเชื่อมท่าเหนือศีรษะ 	<p>2.1 วิทยากร/ ภูมิปัญญาให้ความรู้ภาคทฤษฎีและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ</p> <p>2.2 จัดบันทึกผล การเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>น าเสนอผลงานและผลการเรียนรู้</p> <p>2.3 วิทยากร/ ภูมิปัญญา ตรวจสอบผลงาน ผลการเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>2.4 สรุปลองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาต่อยอด</p>	15	24

			2.7 การฝึกประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพช่าง เชื่อม ภายในสถาน ประกอบการอาคาร บ้านเรือน หรือแหล่ง เรียนรู้			
3.	การบริหาร จัดการใน การ ประกอบ อาชีพช่าง เชื่อม	3.1 สามารถควบคุม คุณภาพและลดต้นทุน ในการผลิตสินค้าได้ 3.2 สามารถวางแผน/ ประชาสัมพันธ์หาลูกค้า มาใช้บริการได้ 3.3 สามารถจัดการ ความเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพได้	3.1 การบริหารจัดการใน การประกอบอาชีพ ช่าง เชื่อม 3.1.1 การควบคุมคุณภาพ ในการเชื่อม 3.1.2 การลดต้นทุนการใช้ เหล็กได้ถูกขนาด 3.2 การจัดการตลาดใน การประกอบอาชีพ ช่าง เชื่อม 3.2.1 การประชาสัมพันธ์/ การหาลูกค้า 3.2.2 การทำฐานข้อมูล ลูกค้า 3.3 การจัดการความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพช่าง เชื่อม	3.1 วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ ความรู้เกี่ยวกับการบริหาร จัดการในการประกอบอาชีพ ช่างเชื่อม การบริหารจัดการ ตลาด และการจัดการความ เสี่ยง 3.2 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ ความต้องการของลูกค้า การ ลดต้นทุนในการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้า การทำฐานข้อมูลลูกค้า ที่ใช้บริการ/คู่แข่งทาง การตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและ การบริการ การจด บันทึกต้นทุนกำไร และ ศึกษาสภาวะการแข่งขันใน ตลาดตลอดจนวิเคราะห์ ศักยภาพในการ ประกอบอาชีพ พร้อมทั้งหา แนวทางแก้ปัญหาความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพ 3.3 นำเสนอผลการฝึก ปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับกลุ่ม 3.5 วิทยากร/ ภูมิปัญญาให้คำแนะนำ เสนอแนะ	3	4
รวม					20	30

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ ใบความรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ช่างเชื่อมเหล็ก ช่างเชื่อมโลหะฯลฯ
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อบุคคล วิทยากรผู้ชำนาญด้านการเชื่อมเหล็กและโลหะ
3. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
4. การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
6. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตรที่สถานศึกษาออกให้กับผู้เรียนจบหลักสูตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น